

DOI: <https://doi.org/10.53486/sstc.v3.03>

CZU: 339.98

BRICS+ UN POL IMPORTANT ÎN GUVERNANȚA GLOBALĂ ACTUALĂ

BRICS+ AN IMPORTANT FORUM IN TODAY'S GLOBAL GOVERNANCE

DOȚENCO Elenora, studentă, Specialitatea: EMREI,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, or. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: dotenco.eleonora@ase.md

Abstract: *BRICS is a unique trans-continental multilateral forum that brings together five major countries. As one of the largest groupings of emerging countries, the BRICS bloc currently includes the world's largest emerging economies - Brazil, Russia, India, China and South Africa. The BRICS Plus initiative, through these leading regional entities, can connect other countries in each region, despite their differences. This will allow the BRICS bloc to increase the representation of developing nations and not least its influence in global governance.*

Key words: *BRICS+, global governance, emerging economies, regionalism*

JEL CLASSIFICATION: F02, F01, F15, F51, F53, F63

INTRODUCERE

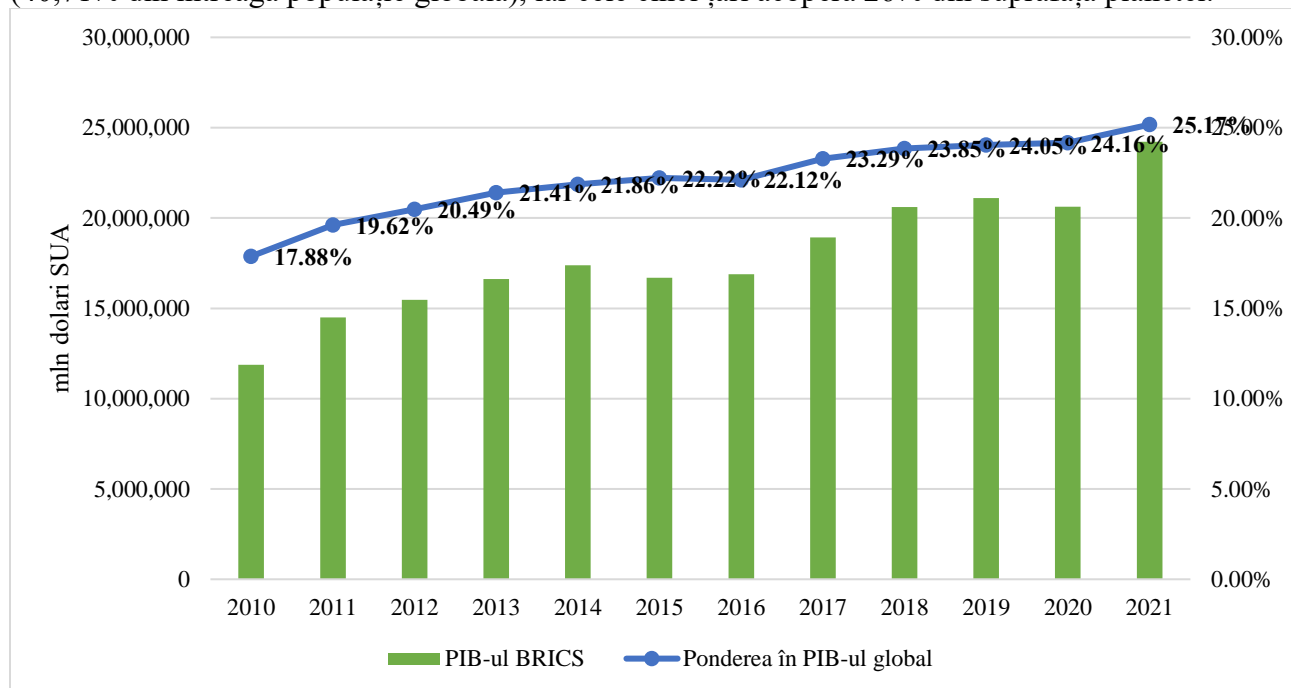
Mediul internațional actual este definit de o concurență și o confruntare în creștere a marilor puteri și de noi amenințări la adresa ordinii internaționale de securitate. Piețele emergente și țările în curs de dezvoltare joacă un rol din ce în ce mai definitoriu în aceste tendințe, în special în cadrul cooperării în creștere între țările emergente și în curs de dezvoltare. În condițiile actuale, țările emergente, deci BRICS, și țările în curs de dezvoltare sunt pe calea ocupării unui loc mai important în guvernarea globală. Iar noua inițiativă BRICS+ este una dintre primele inițiative cu adevărat globale ale lumii în curs de dezvoltare, care are capacitatea a contura o nouă ordine economică mai echilibrată.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

BRICS este un forum multilateral trans-continental unic, care reunește cinci țări importante - două din Asia (China și India) și câte una din Eurasia (Rusia), Africa (Africa de Sud) și America Latină (Brazilia). Ceea ce îl deosebește de alte forumuri multilaterale este faptul că, în primul rând, servește ca o contrapunere la țările occidentale conduse de SUA, care au dominat până acum economia, politica și dezvoltarea la nivel mondial; și oferă o platformă pentru exprimarea preocupărilor și aspirațiilor țărilor în curs de dezvoltare, care depășesc Occidentul în ceea ce privește populația, resursele și, din ce în ce mai mult, contribuția lor la dezvoltarea globală. Prin urmare, BRICS, alături de alte forumuri, cum ar fi Organizația de Cooperare de la Shanghai (OCS), reprezintă un efort inovator de democratizare a ordinii globale în secolul XXI.

Fiind format din economii emergente, acest forum urmărește să aibă un impact asupra mai multor domenii, inclusiv energia, mediul înconjurător, comerțul internațional și procesul de stabilizare economică. În acest mod, scopul acestei uniuni este de a promova cooperarea și dialogul între ele în mod proactiv, pragmatic, progresiv, transparent și deschis.

Puterea economică în creștere a țărilor BRICS, importanța lor ca una dintre principalele forțe motrice ale dezvoltării economice globale, populația lor substanțială și resursele naturale abundente constituie fundamentul influenței lor pe scena internațională. Astfel, în figura 1 este reprezentat PIB-ul țărilor BRICS pentru perioada anilor 2010 - 2021 și ponderea acestuia în PIB-ul global. În acest mod, pentru anul 2021 PIB-ul țărilor BRICS a fost înregistrat în valoare de 24 220 988 milioane dolari SUA. Ca pondere din PIB-ul global acesta a fost de 25,17% pentru anul 2021. În același timp, este de menționat faptul că pe parcursul perioadei analizate, se observă o tendință de majorare a ponderei PIB-ului țărilor BRICS în PIB-ul global. Populația totală a BRICS este de 3,27 miliarde de locuitori (40,71% din întreaga populație globală), iar cele cinci țări acoperă 26% din suprafața planetei.

Figura 1. PIB-ul țărilor BRICS, 2010 - 2021

Sursa: elaborat de autor în baza datelor UNCTADSTAT, disponibil: <https://unctadstat.unctad.org/wds/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=96>

Un alt indicator, care reprezintă poziția unui stat în guvernarea globală, este comerțul total în bunuri și servicii. Îndeosebi, cel mai demonstrativ este exportul. În tabelul 1 este reprezentat exportul țărilor BRICS în comparație cu exportul țărilor G7 ca pondere din exportul global. Astfel, atât în valori absolute, cât în valori relative, exportul țărilor BRICS nu îl depășește pe cel al statelor G7 pe parcursul perioadei analizate. Pentru anul 2021 exportul țărilor BRICS a fost de 5 250 miliarde dolari SUA, reprezentând 18,86% din exporturile globale, pe când exporturile țărilor G7 au fost de 8 554 miliarde dolari SUA, constituind 30,74%. Cu toate acestea, este evident faptul că poziția țărilor BRICS în guvernarea globală este într-un proces de schimbare. Începând cu anul 2017 se observă creșterea ponderii exporturilor țărilor BRICS în exporturile globale. În același timp, din anul 2017 se observă micșorarea ponderii exporturilor țărilor G7 în exporturile globale.

Tabelul 1. Analiza comparativă a exportului țărilor BRICS cu țările G7, 2015 - 2021

Indicatorul	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Exportul BRICS, mld dolari SUA	3 503	3 270	3 701	4 121	4 064	3 989	5 250

Ponderea în exportul global	16,52%	15,73%	16,11%	16,35%	16,38%	17,87%	18,86%
Exportul G7, mld dolari SUA	7 263	7 230	7 777	8 365	8 235	7 198	8 554
Ponderea în exportul global	34,25%	34,77%	33,85%	33,19%	33,18%	32,24%	30,74%
Exportul global, mld dolari SUA	21 205	20 796	22 975	25 204	24 815	22 323	27 829

Sursa: elaborat de autor în baza datelor UNCTADSTAT, disponibil: <https://unctadstat.unctad.org/wds/TableViewer/tableView.aspx>

Țările BRICS sunt membri influenți ai principalelor organizații și agenții internaționale, inclusiv ONU, G20, Mișcarea Nealiniaților și Grupul celor 77. De asemenea, acestea sunt membre ale diferitelor asociații regionale. Federația Rusă este membră a Comunității Statelor Independente, a Organizației Tratatului de Securitate Colectivă și a Uniunii Economice Eurasiatice. Rusia și China sunt membre ale Organizației de Cooperare de la Shanghai și ale Cooperării Economice Asia-Pacific. Brazilia este membră a Uniunii Națiunilor din America de Sud, a MERCOSUR și a Comunității Statelor din America Latină și Caraibe. Republica Africa de Sud este membră a Uniunii Africane și a Comunității pentru Dezvoltarea Africii de Sud. India este membră a Asociației pentru cooperare regională din Asia de Sud.

Există preocupări din ce în ce mai mari cu privire la măsura în care BRICS, ca grup, poate să contureze discursurile privind dezvoltarea internațională și guvernanta globală. Declarația celui de-al XIV-lea Summit BRICS de la Beijing, publicată în iunie 2022, a reiterat angajamentul grupului față de multilateralism prin intermediul dreptului internațional și intenția de a promova dezvoltarea durabilă. Cu toate acestea, declarația marchează, de asemenea, intenția țărilor BRICS de a-și extinde aria de cuprindere globală.

Abordarea BRICS în ceea ce privește guvernanta globală și dezvoltarea internațională pare, în același timp, să fie în mare măsură în concordanță cu strategiile și interesele Chinei. Pentru China, BRICS reprezintă ca grup o oportunitate de a-și promova viziunea privind reforma guvernantei globale. China a fost cea care a propus modelul de cooperare BRICS+, conceput ca o modalitate de a reflecta mai bine preocupările legitime și cererile rezonabile ale majorității țărilor, în special, ale țărilor în curs de dezvoltare.

BRICS+ este o platformă internațională de afaceri de înaltă performanță, la care participă experți, oameni de știință, investitori, politicieni și personalități publice, menită să îmbunătățească calitatea vieții oamenilor din întreaga lume, sporind standardele de responsabilitate socială și de mediu înconjurător pentru mediul de afaceri, guvern și societate. Noua inițiativă BRICS+ este una dintre primele inițiative cu adevărat globale ale lumii în curs de dezvoltare pentru a contura o nouă ordine economică mai echilibrată. La rândul său, acest lucru este posibil datorită naturii unice a BRICS, care este reprezentată de una sau mai multe puteri majore de pe aproape fiecare continent al lumii în curs de dezvoltare.

Inițiativa BRICS+ urmărește să creeze o nouă platformă pentru crearea de parteneriate regionale și bilaterale pe toate continentele și are ca scop reunirea blocurilor de integrare regională, în care economiile BRICS joacă un rol principal. Prin urmare, principalele grupări de integrare regională care ar putea forma platforma BRICS+ includ Mercosur, Uniunea Vamală Sud-Africană (SACU), Uniunea economică Euroasiatică (UEE), India în Asociația Sud-Asiatică pentru Cooperare Regională (SAARC), precum și Zona economică de liber schimb China-ASEAN. În total, într-un astfel de cadru, 35 de țări formează cercul BRICS+:

- SACU: Botswana, Lesotho, Namibia, Africa de Sud, Swaziland;
- SAARC (membrii SAFTA): Afganistan, Bangladesh, Bhutan, India, Maldive, Nepal, Pakistan, Sri Lanka;
- China-ASEAN FTA: China, Indonezia, Malaezia, Filipine, Singapore, Thailanda, Brunei, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambodgia;
- UEE: Rusia, Kazahstan, Belarus, Armenia, Kârgâzstan;
- Mercosur (membrii de bază, precum și membrii în proces de aderare): Brazilia, Argentina, Paraguay, Uruguay, Venezuela.

Rețeaua BRICS+ extinde posibilitățile de formare de parteneriate în interiorul și între continente pentru economiile în curs de dezvoltare pe baza unor parteneriate bilaterale între țări sau prin intermediul unor acorduri comerciale sau de investiții între blocuri regionale. Aceste acorduri consolidează relațiile la nivel macroeconomic dintre țările participante. Totuși, chiar și această versiune extinsă a BRICS nu este suficient de cuprinzătoare pentru ca BRICS să acopere o sferă de acțiune mai largă.

În acest mod, în timpul reuniunii miniștrilor de externe în cadrul celui de-al XIV-lea Summit BRICS de la Beijing, China a propus în continuare promovarea mecanismului „BRICS+”. Astfel, în cadrul „BRICS+” miniștrii de externe ai BRICS au dus convorbiri cu omologii săi din cadrul altor economii de piață emergente. Scopul ca atare al mecanismului „BRICS+” este în strânsă legătură cu faptul că este timpul ca noi membri să fie admiși în BRICS. Membrii actuali au acumulat experiență suficientă în cooperare pentru ca să-și aprofundeze cooperarea cu alte țări în curs de dezvoltare. Propunerea Chinei de a extinde BRICS este în interesul tuturor țărilor în curs de dezvoltare și are ca scop să contribuie la îmbunătățirea guvernantei globale, prin consolidarea cooperării Sud-Sud.

Astfel, se specifică că extinderea BRICS este necesară pentru a promova o nouă paradigmă non-occidentală de dezvoltare globală, care să fie echitabilă și durabilă din punct de vedere ecologic. Ideea BRICS+, care urmărește să includă mai multe națiuni membre în cadrul organizației, este extrem de relevantă și oportună. Au apărut mai multe noi țări cu piețe emergente (spre exemplu, Turcia, Iran, Indonezia, Bangladesh, Nigeria, Mexic etc). Importanța lor economică și politică în creștere, precum și potențialul de a contribui la cauza păcii regionale și mondiale nu pot fi ignorate. Includerea acestora în mecanismul BRICS+ va face ca platforma să fie mai reprezentativă atât la nivel regional, cât și la nivel global.

BRICS și alte națiuni cu aceleași viziuni de pe piețele emergente ar trebui să intensifice dialogul și cooperarea cu privire la conflictele geopolitice care nu numai că amenință pacea, dar au un impact negativ asupra economiei globale și, prin urmare, asupra dezvoltării globale. Creșterea bruscă a prețurilor la petrol și la alimente în urma războiului din Ucraina este un exemplu convingător.

Oportunitatea formatului BRICS+ provine în parte din tendințele pe care BRICS și economia globală le-au avut în ultimii ani. În primul rând, există o dominație tot mai mare a regionalismului în economia globală, care se manifestă prin crearea de mega-blocuri regionale. În al doilea rând, politicile comerciale ale unor membri BRICS sunt din ce în ce mai mult determinate de acordurile lor prioritare - UEE în cazul Rusiei, SACU în cazul Africii de Sud și Mercosur în cazul Braziliei. Într-adevăr, regionalismul pare să fie un element important al politicii comerciale și al politicii economice externe globale în majoritatea economiilor BRICS.

Cadrul BRICS+ oferă oportunități pentru o mai mare integrare a comerțului și a investițiilor, precum și un cadru instituțional de susținere a coordonării între băncile regionale de dezvoltare și dezvoltarea sistemelor financiare. Principiul-cheie în acest proces este acela de a permite o flexibilitate substanțială în ceea ce privește multilateralizarea alianțelor pentru a include comerțul și/sau investițiile, precum și posibilitatea unor alianțe regionale și/sau bilaterale. În această privință, modelul

de integrare al BRICS+ se aseamănă mai mult cu cel al ASEAN și al Asiei de Est în general, care se caracterizează prin prevalența alianțelor bilaterale și prin variații ale modelelor de integrare, spre deosebire de modelul UE, bazat pe un set de standarde uniforme care vizează crearea unui singur bloc. Spre deosebire de modelul nucleu-periferie predominant în deceniile precedente, modelul BRICS+ oferă o oportunitate de integrare deschisă și diversificată în economia globală. Rezultatul este o economie globală care se caracterizează mai degrabă prin divergența diferitelor modele de dezvoltare decât prin convergența către un singur model sau standard.

CONCLUZII

În condițiile actuale de pe arena mondială, BRICS se concentrează pe cooperare, în special pe cooperarea Sud-Sud, pe crearea de parteneriate de înaltă calitate și pe continuarea contribuției la dezvoltarea globală. Cu toate acestea, scenariul internațional actual este unul de dezordine, confruntări și conflicte. Există un decalaj tot mai mare între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare. Dar, deoarece interesele, valorile și regulile de bază ale țărilor BRICS sunt, în general, coerente, reprezentând direcția ordinii internaționale, care este pacea, dezvoltarea, cooperarea și rezultatele pozitive pentru ambele părți, dificultățile și provocările actuale sunt privite ca niște fenomene temporare care pot fi depășite cu timpul. Aspirațiile comune ale țărilor BRICS sunt de a schimba status quo-ul nerezonabil din actualul sistem de guvernare globală, care conține factorii colonialiști rămași din istorie și fenomenul hegemonic existent în realitate, iar forumul BRICS+ este un mecanism de a și atinde obiectivele propuse.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

- [1] The NDB and BRICS in global governance reform, *The East Asia Forum*, [https://www.eastasiaforum.org/2023/02/17/the-ndb-and-brics-in-global-governance-reform/#:~:text=On%207%20December%202022%2C%20Egypt.and%20South%20Africa%20\(BRICS\):](https://www.eastasiaforum.org/2023/02/17/the-ndb-and-brics-in-global-governance-reform/#:~:text=On%207%20December%202022%2C%20Egypt.and%20South%20Africa%20(BRICS):)
- [2] The BRICS, Global Governance, and Challenges for South–South Cooperation in a Post-Western World, *Sage Journals*, [https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/01925121211052211#:~:text=The%20BRICS%20is%20an%20attempt.developing%20countries%20in%20global%20governance:](https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/01925121211052211#:~:text=The%20BRICS%20is%20an%20attempt.developing%20countries%20in%20global%20governance;)
- [3] BRICS to lead global governance trend, *Global Times*, <https://www.globaltimes.cn/page/202206/1268787.shtml>;
- [4] The role of BRICS in global governance to promote economic development, <https://apsdpr.org/index.php/apsdpr/article/view/633/1238>;
- [5] BRICS-plus: Alternative globalization in the making?, *World Economic Forum*, <https://www.weforum.org/agenda/2018/01/brics-plus-an-alternative-to-globalization-in-the-making/>;
- [6] UNCTADSTAT, <https://unctadstat.unctad.org/wds/ReportFolders/reportFolders.aspx>;
- [7] Will the ‘BRICS-Plus’ Keep Growing?, *China-US Focus*, [https://www.chinausfocus.com/finance-economy/will-the-brics-plus-keep-growing#:~:text=Chinese%20State%20Councilor%20and%20Foreign,current%20period%20of%20geopolitical%20uncertainty:](https://www.chinausfocus.com/finance-economy/will-the-brics-plus-keep-growing#:~:text=Chinese%20State%20Councilor%20and%20Foreign,current%20period%20of%20geopolitical%20uncertainty;)
- [8] BRICS Plus–GCC relations: Emerging vistas for cooperation, *Trends Research*, <https://trendsresearch.org/insight/brics-plus-gcc-relations-emerging-vistas-for-cooperation/>;
- [9] ‘BRICS Plus’ for fairer global development, *China Daily*, <https://www.chinadaily.com.cn/a/202206/23/WS62b39ff4a310fd2b29e67f65.html>;
- [10] Going bigger with BRICS-Plus, *Tribune India*, <https://www.tribuneindia.com/news/comment/going-bigger-with-brics-plus-405795>.

Coordonator științific: POPA Marina, dr., conf. univ.
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, or. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: popa.marina@ase.md